

licita fornicatio; quamvis avolare possem, esset adhuc mihi illicitum furtum et rapina; adeoque Delectatio, vel desiderium de talibus actibus sic conditionatis retinet, et habent adhuc eandem malitiam, ac si talis conditio non fuisset apposita.

(15. Delectatio morosa de re materialiter tantum mala verb. gr. de pollutione, fornicatione, adulterio, homicidio, et huiusmodi factis sine culpa in somno, ebrietate, amentia, ex ignorantia, vel errore invincibili, est peccaminosa, sicuti sunt tales res in se. Est communis et certa. Et ratio est, quia tales res, seu actiones sunt in se peccaminosae; quod autem non fuerint peccaminosae formaliter, ideo est, quia non fuerunt voluntariae; ergo si nunc accedat voluntas tales actiones approbans, vel de illis gaudens et delectans, talis Delectatio voluntaria erit peccaminosa, sicuti tales res, et actiones sunt peccaminosae in se. (16. Licita tamen est talis Delectatio, si fiat de ipsis rebus, seu actionibus sub aliqua ratione boni; ut si quis evigilans, comperta pollutione, exultet quod in somno facta sit sine culpa, et non in vigilia, quia vigilans naturam motam forte cessisset, et peccasset; hoc enim sanctissimum est, quia sic idem est, ac delectari, et gaudere, quod ea pollutione non peccaverit. (17. Sic etiam licita est Delectatio de ejusmodi re materialiter mala, quatenus causa fuit alicujus boni effectus secuti, ut quod ex pollutione involuntaria in somno secuta, cessavit tentatio, vel infirmitas; quod ex homicidio inculpabiliter facta, obvenit hereditas, et huiusmodi. Et ratio est, quia talis Delectatio, vel gaudium nullo modo tendit in objectum, ut malum est, sed potius in ipsum effectum bonum secutum, scilicet in cessationem tentationis, vel infirmitatis, et respective in secutionem hereditatis, ut ex communi docent Sanchez lib. 1. Moral. cap. 2. n. 18. Vasquez 1. 2. disput. 115. cap. 3. Lessius lib. 4. cap. 3. num. 240. Lugo de poenit. disput. 16. num. 389. Bonacina de Matrim. disput. 3. quaest. 8. num. 8. Sporer tom. 1. tract. 1. proem. cap. 6. num. 32. et alii passim. (18. Si tamen Delectatio, gaudium, vel affectus animi tenderet in ipsam rem, utique non liceret, ut constat ex propositione 15. in ordine merito damnata ab Innocentio XI. die 2. Martii 1679. ibi: « Licetum est filio gaudere de parricidio parentis a se in ebrietate perpetrato, propter ingentes divitias inde ex hereditate consecutas ».

(19. Desiderare rem materialiter tantum malam, ut fornicationem, homicidium fiendum in somno, ebrietate, ignorantia invincibili, etc. est peccatum mortale ejusdem speciei cum actu desiderato. Est communis. Et ratio est, quia tale desiderium deliberate ac voluntarie tendit in objectum ex natura sua simpliciter malum, ac peccatum mortale; et quod formaliter non sit tale, est solum quia non est voluntarium ac deliberatum, sed haec causa excusans peccatum in ipso opere, nempe involuntarietas et indeliberatio, minime reperitur in ipso desiderio, quod ut supponitur, est absolute voluntarium et

deliberatum, ergo tale desiderium est peccatum mortale ejusdem speciei cum actu, seu opere desiderato, adeoque cum huiusmodi desiderium vere, formaliter et intrinsicè sit malum, nullo etiam fine bono coonestari poterit. Non enim quis audebit dicere, quod ad aliquem bonum finem liceat desiderare, et velle homicidium, fornicationem, vel adulterium committere in ebrietate, et huiusmodi; Unde merito ab Innoc. XI. die 2. Mart. 1679. damnata fuit sequens propositio 14. in ordine, ibi: « Licetum est absolute desiderio cupere mortem Patris, non quidem ut malum Patris, sed ut bonum cupientis, quia nimirum ei obventura est pinguis hereditas. » (20. Licetum tamen est desiderio, vel affectu simplici, et inefficaci optare, ut pollutio mere naturalis, et omnino involuntaria in somno eveniat ob aliquem bonum finem, verb. gr. tentationis sedandae, vel sanitatis recuperandae; Ita Navarr. cap. 16. num. 7. 8. 9. cum plurimis ibi citatis, Lessius lib. 4. cap. 3. num. 140. Sanchez in Decalog. lib. 1. cap. 2. a num. 18. Vasquez 1. 2. disp. 115. c. 3. Tanner. de peccat. d. 4. quaest. 8. n. 145. Platel. de pecc. n. 244. Sporer t. 1. tract. 1. c. 6. n. 34. La Croix lib. 3. p. 1. n. 932. et alii magis communiter. Et ratio est, quia pollutio mere naturaliter eveniens est mera naturalis evacuatio corporis, sicut est emissio sudoris, vel aliorum superfluum excrementorum, adeoque licetum est affectu simplici et inefficaci optare, ut talis pollutio mere naturalis, et omnino involuntaria in somno eveniat ob aliquem bonum finem.

(21. Nec valet dicere, quod sicuti non licet affectu inefficaci desiderare mortem alterius ex propositione 13. in ordine damnata ab Innoc. XI, die 2. Martii 1679, ibi: « Si cum debita moderatione facias, potes absque peccato mortali de vita alterius tristari, et de illius morte naturali gaudere, illam inefficaci affectu petere, et desiderare, non quidem ex displicentia personae, sed ob aliquod temporale emolumentum, » ita neque licet affectu inefficaci desiderare talem mere naturalem pollutionem. (22. Non valet, inquam, quia ideo non licet neque affectu inefficaci desiderare mortem alterius, quia est gravissimum malum physicum subjecti, quod desiderare alteri non permittit Charitas, nisi propter causam proportionatam, qualis esset spiritualis utilitas subjecti (si pater desideret mortem filii nunc in gratia Dei existentis, qui aliter certo praevideatur futurus improbus) vel temporalis utilitas Communitatis quae aliter haberi non possit (ut si Christianus optet mortem Turcae potius quam ut Ecclesiam vel imperium Romanum vincat), non autem privata hereditas obventura, quae non est causa proportionata, et sufficiens, ut possit quis optare, vel gaudere de morte patris, aut alterius, juxta propositiones 13, 14, 15, damnatas ab Innocentio XI, et supra sub n. 19 et 21, relatas. (23. E contra vero talis pollutio mere naturalis, et omnino involuntaria secundum Sanchez de Matrim. lib. 9, d. 45, n. 14, et alios passim, non est

malum ne physicum quidem subjecti, vel proliis, vel communitatis, cum tale semen sit superfluum, quo se exonerat natura; adeoque licetum est desiderio, vel affectu simplici, et inefficaci optare, ut pollutio mere naturalis, et omnino involuntaria eveniat in somno ob aliquem bonum finem; dummodo tamen caveatur, ne illud desiderium sit ita intensum, ut moraliter evadat efficax, et probabiliter credatur fore causa ipsius pollutionis, quia tunc tale desiderium esset illicitum, ex quo talis pollutio non esset evacuatio mere naturalis et involuntaria, sed moralis, volita, seu procurata (1).

(24. Delectatio morosa de actu conjugii inter conjuges praesentes, dummodo absit periculum pollutionis, non est peccatum mortale; Lessius lib. 4, cap. 3, d. 1. Sanchez lib. 1. moral. c. 2, a num. 18. Diana

(1) Ut adnotatur Auctor noster suam hac de re sententiam nobis probare, quam non inficiamur plures magnosque Theologos olim propugnasse, ac ipse Antoine repudiare minime sit ausus; sanior tamen ac probabilior doctrina haec est; nimirum: ut si agatur de aliquo bono effectu, qui forte consecutus fuerit ex ipsa pollutione in seminis contingente, licebit gaudere ac sibi placere de ipso bono effectu orto ex pollutione; uti de exoneratione naturae, cessatione tentationis, aliisque huiusmodi. Atque ita intelligendum esse illud D. Thomae in VI. sentent. distinct. 9, quaest. 1, art. 4, cum ait: « Si autem placeat, ut naturae exoneratio, vel alleviatio, peccatum non creditur, » docet ac probat Natal. Alexander in sua Theolog. Dogmat. et Moral. cap. 8. art. 2. Regul. 49. licet prima fronte adversariis favore videatur, indeque in suas partes trahatur Angelicus Doctor a Salmaticensibus, aliisque. At vero si agatur de pollutione quamvis naturali, quae in somnis provenerit ab ipsa natura, non vero ex causis ullo modo pertinentibus ad luxuriam, ne ob honestum quidem finem de istiusmodi pollutione gaudere, ac sibi placere licebit. Tum quia pollutio, quaecumque tandem ratione, licet naturali, evenerit, est quid inordinatum, ac violationem continet Ordinis Naturalis, uti patet; tum etiam quia illa pertinet ad species luxuriae, et gravior sit fornicatione, adulterio, incestu, ipsaque sacrilegii corruptela. Quemadmodum ergo de his omnibus licet in somnis inculpabiliter perpetratis gaudere non licet ob quemcumque honestum finem, ita potiori jure nec de ipsa pollutione.

Idem quoque omnino asserendum de desiderio huiusmodi naturalis pollutionis, uti vocant, nempe quod non liceat illam optare ob quemcumque honestum finem; imo non vacare mortali crimine illum, quicumque huiusmodi deliberata desideria in se admisserit, iisque assensum praebuerit. Et sane, si licebit illam exoptare, uti adversae partis Patroni contendunt, licebit quoque a Deo precibus huiusmodi pollutionem exorare; etenim juxta axioma a D. Augustino positum Epistola ad Probam: « Hoc licet orare, quod licet desiderare. » At nemo omnium sanae mentis, ut arbitrator, id audebit asserere, cum Ecclesia suis precibus nos edoceat illud potius a Deo petere, ne aliquid huiusmodi nobis etiam invitis contingat illis verbis: « Hostemque nostrum comprime, ne pollutantur corpora. » Ita Natal. Alexander l. c. Regul. 48, post Sotum, Medinam, Sylvium. Haec doctrina in praxi prorsus sectanda non solum quia probabilior, uti jam ediximus; verum etiam quia opposita gravi periculo plena est, uti satis indicat Auctor noster l. c. et observat laud. Natal. Alexander post Gersonium laud. Regul. 49. (EDIT. NEAP.)

(2) Opinio isthaec, quam hic nobis proponat Auctor noster, aut recte explicanda, aut omnino rejicienda,

par. 2, tract. 3, miscell. resolut. 36. Sporer tom. 1, cap. 6, n. 43. Filliuc. Bonac. Busembaum, et alii passim. Et ratio est, quia status Matrimonii hanc delectationem excusat, ut etiam aspectus, colloquia, oscula, amplexus et tactus impudicos, solius voluptatis causa institutos, haec enim tendunt per se ad opus conjugale, licet per accidens opus non exerceatur, et quibus licitus est finis, etiam media ad illum finem naturaliter dispositiva licita esse debent; Unde si praedicta fiant ad honestum finem v. g. praeparandi se ad copulam, aut etiam amorem conjugalem contestandi, omni prorsus culpa vacabunt. Si vero fiant absque animo copulandi, solius morosae Delectationis gratia, culpam venialem continent, tamquam excessus in re alias licita (2). (25. Immo conjux neque mortaliter peccat, si de maritali co-

quidquid in contrariam afferat Sanchez cum suo Vasquesio. Etenim si huiusmodi Delectatio habita inter conjuges absentes de copula cogitata non sit conjuncta cum proximo pollutionis periculo, sustineri poterit nostri Auctoris opinio, atque in hac hypothesis recte ad eam confutandam adhibentur rationes ab ipso productae cum Sanchez. At vero si Delectatio huiusmodi proximum secum gerat pollutionis periculum, tunc mortali culpa non vacabit, si quis conjugum huiusmodi Delectationem in se deliberate admisserit, in eaque cum voluptatis sensu fuerit immoratus. Etenim cum pollutio sit suapte natura, et intrinsecus mala non solum contra naturam hominis, quae ratio est; verum etiam contra naturam omnis animalis, uti scite docet et probat D. Thomas Quaest. 15, de Malo Art. 1, ad 7, hinc est, quod non solum ipsa sit gravissimum peccatum; verum etiam eidem causam, et occasionem praebere per actum ad illam ordinatum inter gravissima quoque peccata erit computandum; cum id participet malitiam ejusdem vitii contra naturam. Haec profecto certa sunt: tunc explorata atque unanimi firmantur Theologorum assensu, quare longiori sermone protrahenda non sunt.

Hinc rectissime Salmaticenses in de Matrim. cap. 13, punct. 6, n. 90, docent huiusmodi delectationes inter conjuges absentes de concubitu cogitatae si, uti frequenter accidit, secum ferant commotionem spirituum, et titillationem partium inservientium generationi inter peccata lethalia esse connumerandas; vel quia proximum praese ferunt pollutionis periculum; vel quia matrimonio coonestari non possunt. Matrimonium enim non praebet jus nisi ad usum corporum in ordine ad generationem, vel ad id quod ad eam inservit, quod utrumque in huiusmodi Delectationibus, de quibus disputamus, locum non habet.

At vero Illustrissimus Ligorius ad constituendum lethale peccatum in huiusmodi Delectationibus inter conjuges praeter commotionem spirituum, ac partium generationi inservientium, exquirat praeterea veneream voluptatem, quae comitetur haec commotiones; atque inde occasionem desumpsit excusandi doctrinam Sanchez, qui huiusmodi Delectationes cum commotione spirituum, et partium, etc., venialis peccati malitiam inter conjuges non excedere opinatus est, secluso tamen pollutionis periculo; h. e. quando venerea voluptas illas commotiones non comitaretur. At si liceat verbis depromere, quae animis haec in re occurrunt, dicam quod sentio. Quando in huiusmodi delectationibus habitis inter conjuges absentes venerea voluptas accesserit, quae sentiatur, ac lubenti animo aliquantisper praegustetur, tunc non solum morale pollutionis periculum secum affert; verum potius exhibet inchoatam pollutionem; et licet

pula altero conjuge absente cogitans in re cogitata morose delectetur; S. Anton. par. 2, tit. 5, cap. 1, § 6. Cajetan. verb. *Delectatio morosa*, § *Tertium est*; Paludan. in 3, d. 9, quæst. 3, art. 1. Vasquez disp. 113, cap. 2. Medina q. 74, art. 3. Sanchez lib. 9, de Matrim. disp. 44, num. 4. Sporer loc. cit. n. 43. Layman lib. 1, tract. 3, cap. 6, num. 12 et 14, et alii plures. Et ratio est, quia mortalis malitia Delectationis morosæ sumenda est ex malitia objecti, sive rei cogitatæ; copula autem maritalis malitiam non habet cum sit ab intrinseco licita conjugibus, et per accidens solum ab extrinseco nempe ob absentiam, vel simile impedimentum, pro tunc nequeat exerceri, adeoque de eo morose Delectari in absentia alterius conjugis, non est peccatum mortale. (26. Est tamen peccatum veniale, ut inquit Cajetanus, cum nec necessitas, nec pietas talem Delectationem suadeat. Peccat autem semper mortaliter conjux, dum in actu conjugali cum propria conjuge morose Delectatur in imaginatione alterius personæ sibi mentaliter confictæ quasi præsentis loco conjugis; est enim objectum hic et nunc tali conjugi mortaliter illicitum; sic Doctores communiter.

(27. Delectatio morosa venerea, et directe voluntaria, tam ex copula futura cogitata, quam ex cogitationibus, aspectibus, tactibus, osculis, amplexibus libidinosus est sponsis prohibita sub mortali; Navarrus c. 16, num. 9. Layman loc. cit. num. 13. Sporer l. c. n. 41. Sanchez l. 9, de Matrim. disp. 47, conclus. 1, cum pluribus aliis. Et ratio est, quia Delectatio venerea tendit in copulam, ut præsentem, et pollutionem reipsa inchoat, sed copula est sponsis pro eo statu adhuc mortaliter illicita, ergo et Delectatio venerea sensibilis. (28. Oscula autem, tactus, et amplexus non impudici licite fiunt inter sponsos, quando fiunt secundum consuetudinem patriæ, in signum benevolentiae, ad conciliandum et fovendum mutuam amorem in ordine ad matrimonium, quamvis præter intentionem, et secluso periculo consensus, sequeretur commotio nonnulla sensibilis; Navarrus cap. 16, num. 12. Galet. tom. 1, tract. 10, num. 671. Perez, disp. 8, sect. 9, num. 4. Sporer loc. cit. num. 41. Sanchez lib. 9, de Matrimonio disp. 46, num. 47, cum multis

eo gravius peccabitur, quo actio erit proximior pollutionis periculo, aut ipsi pollutioni; excusandi tamen a mortali non videntur conjuges, illi, qui invicem absentes hujusmodi Delectationes exceperint, libenter, ac non sine mora prægustent, sentientes in se non levem commotionem spirituum, ac partium generationi inservientium; siquidem hæc secum ferre videntur proximum pollutionis periculum, aut potius non longe abesse ab ipsa pollutione; quod ad constituendum mortalis peccati reatum abunde sufficere, nemo vel leviter dubitare poterit. Præterea in hisce rebus, in quibus vel cum maxime humanæ conditionis imbecillitas sentitur, ab uno ad alterum quam citissime gradus fiet; ac proinde nisi carnales ac sensibiles commotiones in hujusmodi delectationibus reprimantur, statim erumpent in venereas voluptates, indeque in detestabiles pollutiones; ac proinde ipsas hujusmodi commotiones carnales, ac sensibiles non sine mora, ac gustu exceptas secum ferre proximum

aliis (1). (29. Cavendum tamen est, in istis osculis, tactibus et amplexibus habeatur illa Delectatio carnalis et sensibilis, quæ merito fuit damnata ab Alexandro VII, 18 Martii 1666, in propositione 40, in ordine ibi: « Est probabilis opinio, quæ dicit tantum esse veniale osculum habitum ad delectationem carnalem et sensibilem, quæ ex osculo oritur, secluso periculo consensus ulterioris, et pollutionis. » (30. Viduæ mortaliter peccant si voluntarie consentiant in motum Delectationis sensitivæ, qui ex recordatione copulæ maritalis naturaliter oritur. Est communis cum Sanchez cit. disp. 47, concl. ult. Sa verb. *Luxuria* n. 12. Navarr. cap. 16, n. 9 et 10. Silvester verb. *Delectatio* q. 3. Sporer loc. cit. num. 42. Layman. loc. cit. num. 13. Et ratio est, quia viduis non est amplius licita, immo nec possibilis illa copula Delectabilis, adeoque nec licita erit actualis Delectatio venerea, et sensibilis de ipsa.

(31. Nec valet dicere, quod sicut licet conjugibus Delectari sensibiliter de copula præterita et futura, ita debet licere Viduis de præterita et sponsis de futura; Non valet, inquam, quia non currit paritas; conjugibus enim semper licita est copula, et ideo etiam Delectatio ejus; at sponsis pro eo statu nondum licet copula, quamvis post contractum Matrimonium sit eis licitura. Et sic Viduis non amplius licet copula, quamvis pro tempore sui Matrimonii eis licuerit; adeoque cum non eis sit licita copula, nec eis erit licita venerea et sensibilis Delectatio de ipsa. (32. Licita tamen est eis Delectatio rationalis. Possunt enim Viduæ habere gaudium, approbationem ac Delectationem rationalem tantum voluntatis de copula præterita, et Delectatione annexa; cum enim licita eis fuerit illa copula et Delectatio, non tenentur illam modo reprobare, vel detestari, ut omnes concedunt. Sic sponsi possunt habere desiderium, gaudium, et Delectationem rationalem de copula futura, ejusque Delectatione capienda; cum enim ex ipsis sponsalibus contractis talis copula et Delectatio aliquando futura sit eis licita, non tenentur eam aversari, vel de ea tristari, sed licite possunt de ea delectari Delectatione rationali, dummodo caveant ne capiant De-

pollutionis periculum, atque inde mortali crimini adscribi perquam rectissime, nemo est, quin perspiciat. (EDIT. NEAP.)

(1) Tuta esse non videtur opinio asserens licita oscula licitosque tactus, et amplexus inter sponsos ad sibi mutuam conciliandum amorem, atque in benevolentiae signum, præsertim si timeatur aliqua sensibilis commotio ac Delectatio. Arduum sane esset in talibus circumstantiis declinare periculum consensus et Delectationis, unde tutissimum est monere sponsos, ut a similibus absterneant actionibus. Sane sensibilis in membris commotio cogitationem secum ferre solet mentis, et cogitatio Delectationem; et quamquam non repugnet dari motionem sine Delectatione, tamen ob maximam connexionem, quæ inter utramque intercedit, illicitum est sese exponere periculo excitandi motionem ipsam sensibilem per tactus, amplexus, etc. (NOT. ROM. THEOL.)

lectionem veneream sensibilem, et se exponant periculo consensus turpis, aut pollutionis; Sanchez cit. disp. 47. Sporer l. c.

DELEGARE, DELEGATUS.

SUMMARIUM.

1. Delegare idem est ac mandare, et committere. — 2. Vel delegare est alium in locum suum sufficere. — 3. Judex Delegatus quis sit. — 4. Judex Delegatus quomodo differat a Judice Ordinario. — 5. Judicium Delegatorum variae sunt species. Alii enim sunt Delegati a jure, alii ab homine. Delegati a Jure qui sint. — 6. Per hoc, quod dicantur Delegati a Jure, eorum Jurisdictio non est ordinaria, sed remanet Delegata, ad n. 7. — 8. Delegati ab homine qui sint. — 9. Alii sunt Delegati ad universitatem causarum, et alii ad causam solum particularem. Delegati ad universitatem causarum qui sint. — 10. Delegati ad causam solum particularem qui sint. — 11. Alii sunt Delegati ratione Dignitatis; et qui sint. — 12. Et alii ratione personæ; et qui sint. — 13. Alii sunt Delegati, et alii Subdelegati. — 14. Delegare possunt non solum Principes supremi, sed omnes Judices Ordinarii. — 15. Judex tamen Ordinarius non potest totam suam Jurisdictionem delegare, inconsulto Principe. — 16. Delegatus ab alio quam a Principe non potest causam alteri subdelegare. — 17. Potest tamen talis Delegatus alterum subdelegare, si sit Delegatus ad universitatem causarum. — 18. Delegatus a Principe supremo potest alteri causam subdelegare. — 19. Non potest tamen subdelegare causas graviores. — 20. Nec potest Delegatus subdelegare, quando jussus fuit, ut causam expediat per se ipsum. — 21. Nec quando in Delegatione apposita est clausula: Confidentes de industria, seu circumspectione tua et hujusmodi. — 22. Partibus tamen consentientibus, potest fieri subdelegatio, licet sit electa industria, et fideles personæ Delegatæ. — 23. Delegatus a Principe non potest alterum subdelegare, si nudum ministerium, seu mera executio sit ei commissa. — 24. Hinc Regulares Confessarii nequeunt subdelegare alii facultatem, quam ex privilegio Apostolico habent absolvendi fideles omnes a certis peccatis et censuris, et dispensandi in certis irregularitatibus et votis. — 25. Judices Delegati qui esse possint, vel non. — 26. Delegari potest etiam non subditus. — 27. Si Delegatus sit subditus, potest compelli etiam invitatus ad acceptandam delegationem. — 28. Si vero non sit subditus, non potest invitatus compelli. — 29. Delegatus Sedis Apostolicæ, vel Legatorum ejus debet esse constitutus in aliqua dignitate Ecclesiastica, aut personatu, aut esse Canonicus Cathedralis. — 30. Aut esse Officialis, vel Vicarius Generalis Episcopi, seu Prior Conventualis. — 31. Nomine Prioris Conventualis veniunt hic etiam Priores, Præpositi, Rectores, Guardiani, etc. — 32. Delegatus Episcopi, vel alterius inferioris Ordinis potest esse simplex Clericus non constitutus in dignitate, nec Canonicus Cathedralis. — 33. Immo etiam simplex Religiosus cum licentia sui Prælati potest esse Delegatus Episcopi. — 34. Episcopi, alique Papæ inferiores non possunt Laico Delegare causam spirituales. — 35. Immo neque possunt Episcopi causam spirituales Delegare Laico judicandam una simul cum Clerico. — 36. Neque Delegare possunt Laico causam criminalem Clericorum. — 37. Immo

(1) Censerem, omnem vel rationalem Delectationem tum sponsis de copula futura, tum Viduis de præterita, illicitam esse. Vix enim fieri posse inteligo, ut rationalis ista excitetur in mente Delectatio, quin mens ipsa in aliquem consensum labatur, ac Delectationem reipsa experiatur sensibilem. Mente facili negotio res istiusmodi distinguimus, ac secerimus; at dum unam ex istis actu experimus, vix

n. 41. Diana par. 3, tract. resol. 2, et alii passim (1).

neque possunt Episcopi delegare causas criminales Clerico conjugato. — 38. Possunt tamen Episcopi probabiliter Delegare Laicis causas Clericorum mere civiles. — 39. At secundum multos probabilius, nec etiam delegare possunt Laicis causas Clericorum mere civiles. — 40. Papa potest nedum causas civiles, et criminales Clericorum, sed etiam quasdam alias Ecclesiasticas delegare alicui Laico v. g. Regi. — 41. Non tamen tollere Clericorum exemptionem in totum. — 42. Delegati Jurisdictio, et officium expirat morte Delegati, si Delectatio fuit personalis. — 43. Secus si Delectatio fuit realis, seu facta contemplatione Dignitatis, et non personæ. — 44. Delegati Jurisdictio, et officium expirat morte Delegantis re adhuc integra; Secus autem si res non sit amplius integra. — 45. Ut non sit amplius integra, sufficit citatio partis facta per Delegatum ante mortem Delegantis. — 46. Immo sufficit, quod ante mortem Delegantis præcesserit citatio, licet talis citatio ad partes antea non pervenerit. — 47. Adducitur instantia ex cap. Relatum 19, de Offic. Judic. delegat. — 48. Solvitur talis instantia. — 49. Adducitur alia instantia. — 50. Solvitur hæc secunda instantia. — 51. Adducitur adhuc alia instantia. — 52. Solvitur etiam hæc tertia instantia. — 53. Delegati Jurisdictio cessat per cessationem Delegantis ab officio, re adhuc integra. — 54. Si Delegatus a Principe supremo intuitu Dignitatis suæ ab ea sit depositus, vel ei renuntiaverit, vel ad aliam Dignitatem sit translatus, tunc si res adhuc sit integra, expirat Jurisdictio subdelegati ab ipso. — 55. Si vero Delectatio a Principe supremo sit facta ipsi Delegato intuitu personæ, tunc re adhuc integra expirat Jurisdictio subdelegati solum per depositionem Delegati a dignitate, non autem per renunciationem, vel translationem delegati a dignitate ad aliam dignitatem. — 56. Delegati Jurisdictio, et officium expirat per renunciationem Delegationis suæ a delegante vel ejus Superiore factam. — 57. Princeps, seu Judex Ordinarius delegans potest delegationem libere revocare, etiam re non amplius integra. — 58. Delegatus a Principe supremo potest revocare delegationem in totum a se alteri factam solum quando res adhuc est integra. — 59. Si vero talis Delegatus non totam causam subdelegavit, sed solum aliquam ejus partem, tunc poterit re etiam non amplius integra talem subdelegationem revocare. — 60. Delegati Jurisdictio et officium cessat lapsu præfixi sibi temporis. — 61. Cessat etiam ejus Jurisdictio finito negotio, ad quod fuit delegatus. — 62. Cessat insuper ejus Jurisdictio, et officium, si ipse Delegatus tamquam suspectus legitime recusetur. — 63. Episcopus vel uti Delegatus S. Sedis, vel uti Ordinarius. — 64. Priori casu appellat ad Pontificem, secundo ad Metropolitanum. — 65. Priori casu, defuncto Episcopo, Capitulum non succedit, succedit in posteriori. — 66. 77. Quando Episcopus procedat tamquam Delegatus Sedis Apost. et quando tamquam Ordinarius. — 78. An Delegatus ab aliqua S. Congr. Urbis possit subdelegare. — 79. An successor Vicarii General. Delegati dici possit Delegatus. — 80. An prorogari queat Jurisdictio delegata.

possumus mentem continere, quin in aliam quoque excurrat. Quamobrem delectatio illa, quæ rationalis appellatur, nimium periculosa est, et Confessarii munus esse putarem, ut sponsos, viduasque moneat, ne talibus, licet rationalibus Delectationibus, se ullo umquam tempore capi permittant. (NOT. ROM. THEOL.)